

בית הכנסת "תפארת עבי"

רח' שינקין פינת בן גוריון, גבעתיים

ה'תשפ"ב

עלון מס. 207

דברי הרב שיעורו של הרב משה גבאי שליט"א, רב ביכנ"ס וראש הכולל - "מלכות שבתפארת"

ע"ש אלימלך ומלכה שוימר זצ"ל

פרשת שמעי-פרה

זמן הדלקת נרות: 18:26

צאת השבת: 19:33

זמן ר"ת: 20:08

זמני תפילות בבית"כ

שחרית בחול: 07:30 (חודו)

מנחה גדולה: 13:15

מנחה ב- 18:35 ואחר כך ערבית

שחרית בשבת: 08:00

שיעורי תורה:

א-ה' 09:00 - 08:10 גמרא

מסכת גיטין

שבת 17:20 גמרא

מסכת בבא מציעא

יום ב' 20:00

שיעור ב- "זרע שמשון"

א-ה שיעור דרך חינוכי אחרי ערבית.

א-ה בין 20:00 ל- 22:00

לימודי יחדות בכל נושא

סיפורי עדיקים:

מעשה שהיה בשכונת בית ישראל בירושלים. יהודי אחד התגורר ליד בית הכנסת בשכונה, והייתה לו רפת בחצרו שגרמה לריחות מריאים לביהכנ"ס. הגבאים בקשו שיעזוב את המקום, אולם הוא טען שזה מקור פרנסתו ואין הוא מעוניין בכך.

הגיע הדברים לדיון תורה לפני רב השכונה הגאון מהרש"א פולנסקי זצ"ל. המחזה שם היה מוזר! נכנסו הגבאים תחילה, הרב צעק עליהם איך העלייתם על דעתכם לקפח פרנסה של יהודי? יצאו משם בבושת פנים מדהמים ונלמדים. אחריהם נכנס בעל הרפת החל הרב לצעוק גם עליו, איך אתה מסוגל לבזות את בית הכנסת ולגרום שיהיה בו ריח המפריע להתפלל... נדהם.

בחץ נפגשו שני הצדדים, כל אחד הבין ששניהם קיבלו צעקתו, חזרו לרב לבחור העניין. אמר הרב אמרתי לכל אחד מכם מה נכון. לכם אין את הסמכות לקפח פרנסה, ואתה צריך להבין שזה זלזול במקום קדוש.

השידוך! אחר כמה שבועות נפגשה עם אותו הבחור בת אחרת מאותו הסמינר, שכמובן הדיאטה לא ממש השפיעה עליו מאז הראשונה... וגם לזו הפריעה שהוא שמו, והיא עשתה כעצת הראשונה ושלתה מכתב לרב קניבסקי עם אותו נוסח שאלה.

התשובה של הרב לא אחרה לבוא, "לא נורא את תתרגלי..." והיא עד היום נשואה באושר. אנחנו לא יודעים איך מכלכל ה' את עולמו, ולמה זה כך וזה כך, אבל ברור שהוא יודע יותר טוב ממני מה טוב לי ומה טוב לעולם. ואם הוא החליט כך, כנראה שזה הדבר הנכון ביותר.

ליהודי יש שני כלים להתמודדות עם דברים מטרידים, תפילה ואמונה! סיפר אחד מהיודי ניו יורק שנקלע בזמן מסוים לקשיים. כיוון שהוצרך להלוואה חריגה מהבנק קבע תור עם המנהל כי היה זה סכום שדרש אישור מגבוח.

הפגישה נקבעה לשעה ארבע ושלושים בצהריים. גם היהודי מהבית מוקדם כדי להספיק יצא להתפלל מנחה. כשנכנס להתפלל ראה שחסרים כמה למניין, הוא המתין כמה דקות וקירט עד שהיו עשרה. אך אחר תפילת הלחש הוא כבר היה באיחור לפגישה ומשום הפסד מרובה, החליט שאין לו ברירה והוא יאלץ לצאת לפני חזרת השליח צבור כדי להגיע בזמן לפגישה.

אלא שהחזן התחנן בפניו כי יש לו יארייט היום! הוא הועמד בניסיון קשה, אך לבסוף לא יכול היה לעמוד בזה ונשאר עד סוף התפילה. מיותר לציין שהוא כמובן אחר לפגישה עם המנהל. אך כשהגיע לבנק גילה לתדהמתו שמנהל הבנק הוא לא אחר מאשר החזן בתפילה... והוא כמובן זכר לו חסדו ואישר לו את ההלוואה...

כל אחד ניחש אולי את ההמשך של הסיפור, אבל רגע! ה' הוא לא המנהל של כל בנקי העולם...? נו, כמה פעמים אתה יוצא באמצע או מאחר כי יש לך דברים דחופים, אולי עדיף לאחר לדברים הדחופים ולתפוס קשרים עם מנהל בנק העולם...?!

שבת שלום

עמו הדיבור וידוע שאין שכונה שורה בעצבות, הרי שאם דיבר עמו ה', הרי אומר שהוא היה בשמחה כרגיל. מסופר על הגאון האדר"ת שפנטרה בתו וקבעו זמן ללוויה, ואחר הרב מלצאת ללוויה דבר שלא היה אופייני לו, שהרי אצלו זמן היה מדויק. אחר כחצי שעה הגיע הרב והתקיימה ההלוויה. לאחר כמה ימים שאל אחד מקרוביו מדוע הוא התעכב ולא הגיע בזמן שנקבע? השיב הרב, חז"ל אמרו, כשם שחייב אדם לברך על הטובה [הטוב והמטיב] כך חייב לברך על הרעה [דין האמת]. ולקח לי זמן להגיע ולקיים את דברי חז"ל שאמרו **כשם** כמו ששמע כשאומר הטוב והמטיב כך יש להרגיש שהכל לטובה מלמעלה כשמברך דין האמת.

אנחנו לא בדרגות האלו, ושלא נעמוד בניסיונות... אבל על דברים פשוטים ופחותים אנחנו לוקחים את הכל קשה מאוד, ומאבדים לרגע את האמונה שהכל מנהל בצורה המושלמת ביותר. וכשאני בצער או בכעס כביכול, מורגש שהלב אומר זה היה צריך להיות לדעתי אחרת... וזו טעות! כי כך בדיוק היה צריך להיות וגם זה כלול בדברי חז"ל שכל מה שה' עושה זה לטובה.

מסופר על שני אנשים שבאו לבעש"ט וצרתם בפה. האחד יש לו הרבה צרות עם אשתו... זה אולי נשמע שגרותי לחלוטין... רק בדור שלנו! בימים של אז, היה זה דבר שעוד היו הולכים לרב בשביל... אמר לו הרב לא נורא, סבול והתאפק עוד. השני היו לו צרות עם הספק שלו ורצה לקבל ברכה מהרב להפטר מהספק כי ממש זה מתסכל אותו. וגם לו הרב אמר תתגבר...

לימים, הראשון שהקשיב לדבר הרב, נשאר עם האשה הזו. אולם השני, כוחו לא עמד לו והחליט שהוא לא יכול לסבול יותר ועזב את העסק. חלפו כמה שבועות ובאו לבעש"ט שני טוב' וסיפרו לו שפלוני, רסבל מהעסק סובל מחולי נורא ושבועות ספורות מפרידות בינו לבין המרומים... אמר הרב, מצטער! אני עשיתי הכל כדי שיוכל לחיות עמוני. כי בשמים נגזר עליו מוות ממנו ודאגתי שזה יוחלף לו בצער של יסורי עבודה, רק אסור היה לי לגלות לו את זה. הוא החליט אחרת, וכעת כבר מאוחר. והוא אכן נפטר!

אם כל דבר שפירע לך בחיים תדע שלומר 'כפרת עונותי' זו לא סיסמה של הסכנות. בא לכפר ובמקום מה זה בא, יהיו לך חיים קלים הרבה יותר.

יש טעם להביא כאן גם מעשה שהיה בסמינר לבנות בעיר אופקים. נפגשה אחת הבנות בסמינר עם בחור שהיה קצת שמן לפי טעמה. התלבטה אם להמשיך לנסות ולהיפגש שוב או לוותר. שלחה מכתב למרן הגר"ח קניבסקי שליט"א, השיב לה הרב, את שדוקת שזה מפריע לך - תוודי את והראיה לך, שהרי קיבל שכר שנתייחד

"ושוו ואלו לשלמים לדבוח לפני ה' ומנחה בלולה בשמן, כי היום ה' נראה אליכם".

ה' נראה אליכם! איך הוא נראה, אומר הרמב"ן על ידי שתדע אש מן השמים ותאכל את הקרבנות, בזה נראה אלינו ה'.

ע"כ. יש ארבעה יסודות בבריאה, אש, רוח, מים, עפר. לכל היסודות הללו אדם יכול לחוש אותם ולהתחבר עמם, ויש לו לאדם גישה חוץ מהאש! לאש אין תפיסה ואין חיבור בין האדם לרוחו. וכבר ידוע שאיש ואשה יש ביניהם אות י' ואות ה' וללא אותיות אלו נשאר אש.

כי באמת לאדם אין חיבור לאש, אש אוכלת אותו. לעומת המלאכים שאינם עשויים מחומר אלא דווקא הם אש ולחשת. כי האש היא הקו הרוחני ומסמלת את ההפרדה בין התחושה האלוקית שהיא ההפך מהחומר הגשמי ולכן הם נוגדים אחד את השני.

ולכן ה' נגלה למשה רבנו בסנה הבוער באש. מעמד מתן תורה עם אש, שנאמר "הר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן..." רשב"י בפירושו הקיפה אש את מיטתו. חמתי ישראל למדו תורה כמבואר בתוספות במסכת תהיגה וליחכה אש סביבם ואמרו שם וכן לא באש ניתנו? וזה גם ענין ליחור האש בקרבנות, שבזה נראה אלינו ה' ע"י האש שזה החיבור הקטן שבו הרוחניות מתקרבת לגשמיות אבל רק מתקרבת. וזה קו התפר בין הגשמיות לרוחניות.

ולכן, איש ואשה שיש בהם שם י-ה גורמים להשראת השכינה בתוכם ואז נוצר חיבור בין החומר לאש, כי מגיעים לקירוב רוחני ששורה שכונה שהיא אש הנראית לנו והיא שורה ביניהם.

הגמרא במסכת זבחים [סב]. מביאה, שהמלאך מיכאל סיגורן של ישראל מקריב קרבנות במרום כנגד זרועו את אהרן כאן בבית המקדש. ורמז הרמ"ע מפאנו [א] היום ה' נראה אליכם, בשינוי סדר האותיות. נראה = אהרן! אליכם = מיכאל! מדהים לראות איך זה כנגד זה, כל פעולה שעושים כן בעולם כמה השפעה יש לה למעלה כנגדה.

בבין בזה כמה חשיבות יש לעשות את המצוות באש ובחמימות ולא כמצוות אנשים מלומדה "להעביר כרטיס". שני אנשים מתפללים אחד אמר את הנוסח... והשני התפלל! לא מדובר על כוונות האר"י אלא רק לשים לב מה הוא מממל.

וכעת נבין שאהרן הכהן שכולו עוסק באש הקרבנות, ששמו שני בניו שהקריב באש זרה, נאמר "ידם אהרן"! אומרים המפרשים לשון דומם, האחרון מד' דרגות הבריאה, מדבר, ח', צומח, דומם. כמו אבן שלא מרגישה בשום העלבה או פגיעה. לא שהוא שתק אלא פשוט לא הרגיש כאילו שקרה כאן משהו.

והראיה לך, שהרי קיבל שכר שנתייחד

סיום מסכת של ר' חיים אדלר ביום הלימוד המיוחד בליל חג פורים

שאל את הרב ניתן להתקשר לשאלה והתייעצות לטל' 052-7622517

מדוע לא אומרים תחנון כל חודש ניסן, הרי פסח עצמו הוא רק חלק קטן מהחודש?

כל ימי חודש ניסן הם ימי שמחה לישראל. כי הוקם המשכן בא' ניסן והקריבו נשיאים וי"ב יום. וי"ב איסרו חם. ואחר החם וי"ב אש ויהיה ל' ימי חנוכה המקדש לצאת. או כי רוב החודש ימי שמחה.

אם אדם אכל לחם ואינו זוכר אם ברכך ברכת המזון, האם חוזר לברך מספק?

יש הנה להלכה חיילוק בין איש לאשה. איש ודאי חיובו להתורה ולכן מספק חוזר לברך. אולם אשה יש ספק אם חייבת להתורה ולכן לא תברך שוב, וטוב שתמצא מאחר.

אני עומד באמצע קריאת שמע ואומר "וכתבתם" ואיני יודע אם של פרשה א' או פרשה ב'?

אם אינו יודע צריך לחזור ל"וכתבתם" הראשון. אלא אם כפר התחיל ל"אמץ ויבן ימיכם" זה ראייה שהוא פסול. וכן אם יש ראייה לפי היכן שרוב הציבור.

לתומו חשב שהשטחים שמסביב אינם שווים הרבה, הרי זה מחוץ לעיר, אין שם מגורים או חקלאות, סתם חלקות אדמה שוממות...

בירור קצר העלה, שהשטח הרצוי שייך ליהודי שמתגורר בכלל בניו יורק. הוא ירש את השטח לפני שני עשורים מאביו שרכש את השטח בפרוטות, ממישהו שהבטיח לו שעל השטח יבנו עולם ומלואו. אולם למעשה, השטח היה מחוץ לעיר, שטח הררי קשה, וערכו היה אפס אחד גדול - כך שהרב ק. בעל השטח, כלל לא הביע בו עניין...

אלא שעכשיו, כשהרב ק. הבין שמטרת דנוור מתעניינת בשטח שלו, משהו בחושיו המסחריים התחדד. 'אם הם התאמצו למצוא אותי, את שמי, כתובתי, הטלפון שלי - כנראה השטח הזה חשוב להם מאוד' - הרבה הרב ק. בהתרגשות גוברת, והחל במשא ומתן קשוח למדי מול המשטרה שביקשה לרכוש את השטח...

בתום משא ומתן מייגע, במהלכו הרב ק. העלה את מחיר הקרקע עוד ועוד, נחתמה העסקה. מפקד המשטרה הסכים לשלם כל הון כמעט - הרי הוא לא מממן את העיסקה מכיסו... ואילו הרב ק. הבין שהמפקד מאוד רוצה את השטח, והצליח לגרום לו לשלם בגינו כמה מיליוני דולרים, שהועברו בו ביום לחשבונם של הרב ק. והעשירו אותו בבת אחת!

כל מה שנדרש מהרב ק. עכשיו, היה למהר אל סניף הבנק הקרוב, להפריש לבנק כמה מאות אלפי דולרים מסכום העתק שקיבל, ולסיים עם המשכנתא שלו אחת ולתמיד. הבית שלו ואין לבנק כל אחיזה בו!

עד היום, אם תפגשו את אחד מבני משפחת ק. ותראו שהוא מברך את ברכת המזון בכוונה עילאית, מתוך ברכון, אומר כל מילה בדקדוק ובדבקות, אל תתפלאו. הן הם ראו בעיניהם את ישועת ה', כיצד ברכת המזון בכוונה הפכה את גורלם הכלכלי מן הקצה אל הקצה, כיצד ממישהו שחייב לבנק עשרות אלפי דולרים - הפך הרב ק. לבעלים של כמה וכמה נכסים, ואומרים עליו שיש לו מניות נאות באותו בנק שעד לא מכבר איים ליטול ממנו את ביתו...

סיפור מופלא זה שסיפור הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ' שליט"א מפי בעל המעשה, מאיר עד כמה גדול כוחה של ברכת המזון בכוונה, ומה היא מחוללת. הנה כי כן, שטח נטול חשיבות וכמעט חסר ערך בדנוור הרחוקה, הפך פתאום למושא נפשו של מפקד המשטרה. בדיוק כאשר בני המשפחה החלו לכוון בברכת המזון - החליט שהוא מוכן לשלם בגין השטח הזה הון תועפות, ממנו מתפרנסת המשפחה בכבוד עד היום הזה...

ההזדמנות הזו של ברכת המזון - מוטלת לפתחו של כל יהודי, כאשר הוא, מדי יום ביומו. זה לא לוקח הרבה זמן, רק להקדיש כמה דקות לומר תודה לאבא על המזון שנתן לנו, לברך אותו בכוונה, לקרוא את ברכת המזון מתוך ברכון, לתת ללב לזמר תודה לאבא על המזון והמחיה. וככל שנעשה זאת בכוונה, בדבקות, בהתלהבות וכראוי - כך נזכה לראות כי ברכת המזון היא מפתח לשערי השפע, ומשפיעה עלינו שפע פרנסה וברכה!

[מתוך פניני פרשת השבוע]

המכתב שהגיע באותו יום חורפי לביתה של משפחת ק. בבורו פארק שבניו יורק, למרות נוסחו החריף ומראהו המאיים, לא הפתיע איש. הרב ק. ידע שביום מן הימים יופיע המכתב הזה, הוא רק לא ידע מתי. מזה כמה חודשים שהוא אינו פורע את תשלומי המשכנתא, והעריך כי לא לנצח ישתוק הבנק...

ואכן כן, באותיות ברורות ומנוסחות היטב נכתב במכתב, כי זו התראה אחרונה לפני נקיטת הליכים משפטיים, בגין יתרת חוב המשכנתא. אף שהרב ק. ידע כי המכתב הזה עוד יבוא, הופעתו הייתה פטיש רב עוצמה, קורנס הולם וכואב בלב. הנה כי כן, אין לו פרוטה לפרוטה, אין בכיסו סנט אחד. לא ירחק היום והבנק ישלח אותו ואת משפחתו מהבית.

הוא ניסה להסתדר איכשהו, אך הימים חולפים ואין אור בקצה המנהרה. עוד תקופה קצרה חולפת, ואז מגיע המכתב הבא, הפעם חתום עליו רשם ההוצאה לפועל. 'אם תוך 90 יום לא יסולק החוב לבנק במלואו - עליך לפנות את הבית מכל אדם ומיטלטלין באופן מיידי!' - נכתב במכתב, באותיות שחורות משחורות...

הרב ק. לא ידע את נפשו. יש לו משפחה ברוכה. הוא עושה כל שביכולתו, אבל הוא פשוט לא מצליח להתמודד עם ריבוי ההוצאות. עכשיו, כשחוב המשכנתא האמיר לעשרות אלפי דולרים, איש גם לא יסכים להלוות לו כסף. האומנם נגזר עליו ועל בני משפחתו להיזרק מהבית? האם בעוד שלושה חודשים ימצאו עצמם מוטלים ברחוב, בלי קורת גג לראשם?!

לאחר כמה לילות נטולי שינה, שיתף בדאגתו את אחד מחבריו הקרובים. לבו של החבר התנפץ לרסיסים מכאב, היטב נעצב על מה שעלה בגורל חברו. 'איני יכול לעזור לך בכסף, אך אני יכול לעזור לך במשהו אחר - כדאי לא פחות...' - לחש החבר כממתיק סוד, והוציא את ספר ה'משנה ברורה' מהארון...

בהלכות ברכת המזון סימן קפ"ה, מביא ה'משנה ברורה' את דברי ה"ח, המצטט את דברי ספר החינוך: 'הזהיר בברכת המזון - לא יחסרו מזונותיו כל ימיו. והמדקדק יזהר לברך לכתחילה מתוך הספר ולא בעל פה!' החבר קרא את הדברים בנועם, ואז הציע לרב ק. 'הקשב ושמע. לדעתי, תאמץ את זה. אתה ומשפחתך תברכו ברכת המזון כראוי, מתוך סידור, באופן הלכתי ומהודר. אם ה'חינוך' מבטיח - זה בוודאי יועיל!' - אמר החבר, והבטיח לסייע ככל שיוכל...

הרב ק. שמע, ושב הביתה בצעדים קלים מהרגיל. הוא כינס את בני משפחתו, ציטט בפניהם את דברי ה'חינוך', חילק ברכונים מהודרים, והמשפחה כולה לקחה את 'ברכת המזון' כפרויקט אישי. הוא, רעייתו, הילדים הגדולים והקטנים - כולם התחילו לברך ברכת המזון בכוונה גדולה מתוך הברכון, בוטחים בבוא עולם הזן והמפרנס...

ומבורו פארק, אנו עושים קפיצה חדה אל העיר דנוור שבקולורדו, אחת ממדינות ארצות הברית. בפרברי דנוור, שוכנת תחנת משטרה גדולה, במבנה גדול ומרווח מחוץ לעיר, כדי לאפשר למשטרה חשאיות בפעילותה. ביום מן הימים החליט מפקד המשטרה להרחיב את התחנה, ולצורך כך היה צריך לרכוש את חלקת האדמה הסמוכה.

פינת ההלכה

הלכות שמירת הנפש:

- אין לתת אוכלים ומשקים תחת מיטה שישנים עליה, ובדיעבד יש להתיר כי זו קרקע מרוצפת.
- הישן והיו בכיסו דברי מאכל אין לחוש משום אוכל שתחת המיטה.
- מותר לכתחילה להניח אוכל בתא המטען של מטוס או אוטובוס אף שישנים מעליו.
- לא יניח שום או בצל או ביצה קלופים שיעבור עליהם לילה.
- אם השאיר עמם את השורש או אם ערב עמהם שמן או טיגון אין לחוש.
- קופסאות שימורים של בצל יש מקילים אם עברו עליהם כמה לילות בתוך הקופסא.
- אסור ויש סכנה להשחית כל אילן שמוציא פירות, ובמקום צורך יעשה שאלת חכם.
- ימנע מלתת אפילו לילדים קטנים דברים לא כשרים כי זה מזיק לנפש.
- לא יטוול מזוזות כשעוזב בית, אבל יכול לקחתן לבדיקה ויניח במקומן מזוזות פשוטות יותר.

זכות העלון:

- * לרפואת עדי גל בת חיים * לרפואת לאה בת שושנה
- * לזיווג הגון לאיילת חיה בת יפית * זיווג הגון לאמיתי בת לאה
- * להצלחת ערן בן אסתר ושירה מרים בת צופיה
- * לרפואה שלמה ליונה בת מרים * זיווג בקרוב לשלומי בן סועד
- * לרפואת והצלחת אליעזר בן נעמי ואסתר בת אמה
- * עדי בת יונה-בריאיות הגוף והנפש, שמחה ותשובה שלמה, שתקים בית נאמן

ולע"נ:

- * אמה בת אסתר * ר' יוסף חיים בן מסעודה * תמר בת מטילדה
- * משה הרש בן אידל * ר' חיים בן גרדייה * ג'וליה בת טינה
- * יפה ויקטוריה בת טובה * יעקב בן גורג'יה
- * ר' אלימלך ב"ר יוסף-ג' אדר א' * אברהם בן אלגרה
- * מ' מלכה בת אשר זליג הלוי-נ' כ"ה אלול * שולמית בת שושנה
- * יהודה בן רג'ניה * יוסף אברהם בן שרה

